

ÅRSBERETNING OM VIRKSOMHETEN I 2021

Formål

Stiftelsen Fritt Ord er en privat, allmennyttig stiftelse hvis fremste formål er å verne om og styrke ytringsfriheten og dens vilkår i Norge, særlig ved å stimulere den levende debatt og den uredde bruk av ordet. Fritt Ord kan også støtte andre sider ved norsk kultur, i første rekke den del av kulturen som gjør bruk av ordet. I særlige tilfeller kan Fritt Ord bidra til å fremme ytringsfriheten i andre land. Stiftelsen har kontor i Uranienborgveien 2, Oslo.

Fritt Ord søker å ivareta sitt formål på to måter: gjennom bevilgning på basis av søknader og gjennom egeninitiert virksomhet (prisutdelinger, stipendprogram, seminarer, prosjekter). Til vedtektsbestemte formål ble det i 2021 til sammen bevilget kr 120,6 mill. Av dette utgjorde kr 0,9 mill. forskjellige priser, mens kr 117 mill. gjaldt bevilgninger etter søknad. Stipender utgjorde kr 2,7 mill.

Også 2021 ble et år der koronasituasjonen preget Fritt Ords virke. Den store mengden koronarelaterte bevilgninger året før ble fulgt opp på ulike måter, og mange av dem ble ferdigstilt. Styret besluttet å ikke foreta en ny, separat ekstrautlysning til koronarelaterte prosjekter og behov, etter innspill fra administrasjonen. Gjennom hele pandemien har vi sett at et veldig stort antall prosjekter ble påvirket av koronaen mht. inntekter, utgifter og tidsbruk, og Fritt Ord var derfor innstilt på et markant økt bevilgningsnivå også i 2021, men uten øremerkede midler. Slik gikk det også, med støtte til mange gode, koronarelaterte prosjekter. Søknadstallet totalt sett ble redusert til noe under et normalår, trolig pga. den reduserte aktiviteten og de nedstengningene som preget også 2021. Enkelte reiser har funnet sted i styre og administrasjon, blant annet en styretur til Kristiansand, og en rekke arrangementer er avvirket, noen rent digitale, men de fleste med noe fysisk deltagelse og digital strømming. Fra sommeren av og ut året var det mulig å holde fysiske styremøter. Administrasjonens møter har vekslet mellom fysiske og digitale, og året har for øvrig vært preget av hjemmekontor for de fleste i lange perioder. Administrasjonen har besluttet å åpne for inntil to dager hjemmekontor ukentlig etter at restriksjonene er tatt bort.

Priser

Fritt Ords Pris

Prisutdelingen for 2020 ble utsatt på ubestemt tid på grunn av koronapandemien som rammet Norge i mars 2020. I november samme år ble det vedtatt å tildele Fritt Ords Pris for 2020 til **Deeyah Khan** for hennes fryktløse og metodisk nyskapende dokumentarfilmer om ekstremisme. 23. november 2021 ble Khan tildelt prisen under en seremoni i Den Norske Opera & Ballett. Prisbeløpet var på kr 500 000.

Også utdelingen av Fritt Ords Pris for 2021 ble utsatt på grunn av koronarestriksjonene. I april 2021 vedtok Fritt Ords styre å tildele prisen til de norske forfatterne **Jan Grue, Olaug Nilssen og Bjørn Hatterud** for deres sterke og kritiske bidrag til å belyse samfunns-situasjonen og ytringskulturen for funksjonshemmede i Norge. Prisen ble delt ut i Samfunnssalen på Arbeidersamfunnets plass 30. september 2021, med et prisbeløp på kr 510 000.

Fritt Ords Honnør

Utøya og daglig leder **Jørgen Watne Frydnes** ble 21. august 2021 tildelt Fritt Ords Honnør for å ha gjort et åsted for terrorangrep og massedrap til en arena for kunnskap, diskusjon og motstand. Pristildelingen fant sted i Uranienborgveien 2, og prisbeløpet var på kr 100 000.

Free Media Awards: Fritt Ords og Zeit-Stiftungs pressepriser for Øst-Europa

12. august ble det kunngjort at Fritt Ords og Zeit-Stiftungs pressepriser for Russland og Øst-Europa, Free Media Awards 2021, ville bli tildelt fem hviterussiske journalister og medieinstitusjoner: Journalisten **Katsiaryna Barysevitsj**, nyhetsportalen **Tut.by**, medieorganisasjonen **The Belarus Association of Journalists (BAJ)**, journalisten **Natallja Lubnewskaja** og journalisten **Katsiaryna Andrejeva** sammen med fotografen **Darja Tsjultsova**. Mottakerne fikk prisen for sitt mot til å undersøke, dekke og dokumentere det siste årets politiske kriser i Hviterussland. Prisbeløpet var på EUR 15 000 til hver av vinnerne. Presseprisene ble utdelt under et arrangement i Bucerius Law School i Hamburg 1. november 2021, og The Free Media Awards Conference ble arrangert dagen etter. Her mottok også vinnerne for 2020 sine priser – tildelingen var utsatt på grunn av koronarestriksjonene. Prisene for 2020 gikk til den russiske medieplattformen **Mediazona**, den redaksjonelle avdelingen av russiske **Projekt.Media**, den aserbajdsjanske fotojournalisten **Aziz Karimov**, den ukrainske journalisten **Stanislav Aseyev** og den redaksjonelle avdelingen av det ukrainske tv-programmet **Schemes**.

Fritt Ord-konkurransen for elever i videregående skole 2021

Temaet for årets konkurranse var «22. juli», og det kom inn 340 bidrag – flere enn noen gang tidligere. På grunn av koronapandemien ble det ingen prisutdelingsseremoni i 2021. Førsteprisen på kr 20 000 gikk til **Johanne Fearnley** fra Oslo katedralskole, mens andrepisen på kr 15 000 ble tildelt **Sara Kristine Raanås Rein** fra Stavanger katedralskole. Tredjeprisen (kr 10 000) gikk til **Hussain Al-Nasrallah** (Oslo katedralskole), **Jon Mika Nystad Eskonsipo** (Breivang vgs.) og **Katja Sørbye Lutnæs** (Oslo katedralskole). En reise til Strasbourg inngår i premien for alle prisvinnerne, og denne vil bli gjennomført i juni 2022.

Egne initiativer, samarbeidsprosjekter og arrangementer

Civitates

Civitates – A philanthropic initiative for democracy and solidarity in Europe støttet i 2021 for første gang medier og uavhengig journalistikk ved siden av aktører i sivilsamfunnet og institusjoner som arbeider for å bedre det digitale informasjonssystemet. Elleve medieorganisasjoner fra ulike land fikk kjernetilskudd for en periode på tre år: Magyar Jeti (Ungarn), Direkt36 (Ungarn), Investigative Reporting Project (Italia), Bellingcat (Nederland), Fundacja Pismo (Polen), Foundation Centre for Civic Monitoring (Polen), Bagabaga Studio (Portugal), Civio (Spania), Atlatsza Erdely (Romania), PressOne (Romania) og Pod crto (Slovenia). Likeledes ble det gitt treårig støtte til åtte organisasjoner som arbeider for å møte dagens digitale utfordringer: AlgoritmWatch og Civil Liberties Union for Europe i Tyskland, Access Now Europe, EU DisinfoLab, European Digital Rights og European Partnership for Democracy i Belgia, Institute for Information Law i Nederland og Panoptikon Foundation i Polen. Tiåret har startet med en pandemi som har ført til økende desinformasjon, og i mange europeiske land er det en pågående demokratisk forvitring og mindre mediefrihet og pluralisme. Medieorganisasjonen Direkt36 ble for eksempel rammet av at myndighetene tok i bruk spionprogrammet Pegasus for å overvåke journalister og kritiske stemmer, mens Bellingcats undersøkende journalistikk førte til at de ble stemplet som «utenlandsk agent» av russiske myndigheter. Fritt Ord etablerte Civitates i 2018 sammen med en rekke europeiske stiftelser som i dag samarbeider om å øke omfanget av solidaritetsfondet.

Perspektiv

I prosjektet Perspektiv arbeider vi for å fremme journalistikk på tvers av landegrenser i Russland, Øst-Europa og Sentral-Asia. Koronapandemien rammet flere land i regionen hardt, og Perspektiv valgte å rette oppmerksomheten mot ulike måter å dekke den pågående pandemien på, og å koble journalister med globale eksperter. Med titler som «Helse-rapportering, redaksjonell respons til desinformasjon og misinformasjon», «Multimedial historiefortelling» og «Bruk av nye medieplattformer for å løfte regionale historier» ble det til sammen gjennomført 17 ulike digitale arrangementer i løpet av første halvår i 2021. Journalister fra Georgia, Litauen, Kazakhstan, Kirgisistan, Polen, Russland, Tadsjikistan, Ukraina og Usbekistan deltok. Arbeidene resulterte i ulike publikasjoner, podkaster og videofilmer som er publisert – for eksempel av Belsat TV i Polen og Chernigov online i Ukraina.

Norwegian Journal of Photography

Den femte utgaven av Norwegian Journal of Photography ble lansert én time etter gjenåpningen av Norge i slutten av september 2021, på Vega scene i Oslo for fullsatt sal. På grunn av koronarestriksjonene var det for noen av fotografene vanskelig å gjennomføre prosjektene som planlagt, men med nye arbeidsformer og enkelte endringer kunne alle de ni fotografene vise frem sine prosjekter. Katinka Hustad, Javad Parsa, Brian Cliff Olguin, Nora Savosnick, Chris Harrison, Maria Pasenau, Geir Moseid, Sofie Amalie Klougart og Christian Belgaux bidrar med visuelle historiefortellinger i spennet mellom dokumentar- og kunstfotografi. Prosjektene handler for eksempel om iranere i eksil, unge menn på Holmlia, arbeiderklassen i et postindustrielt samfunn, jødisk liv i Norge og Europas identitetskrise. Prosjektene ble vist i plakats form på Vega scene og ute i Oslos byrom. Boken ble lansert under den nye festivalen MIRAGE – The Art of the Real.

Fritt Ords monitorprosjekt om status for ytringsfriheten i Norge 2020–2022

På grunn av nedstengning og pandemi arrangerte Fritt Ord og Institutt for samfunnsforskning to livestrømmede lanseringer av rapportene «Hva mener befolkningen om ytringsfrihetens grenser?» og «Forskerne og offentligheten. Om ytringsfrihet i academia» våren 2021. Rapportene er en del av et større forskningsprosjekt om ytringsfrihet som Institutt for samfunnsforskning i samarbeid med Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og NTNU i Trondheim utfører for Fritt Ord. I delprosjektet «Hva mener befolkningen om ytringsfrihetens grenser?» undersøker forskerne Audun Fladmoe, Dag Wollebæk, Kari Steen-Johnsen og Kjersti Thorbjørnsrud om folk flest setter strengere eller videre grenser for ytringsfriheten enn tidligere, og om ulike grupper i befolkningen setter grensene forskjellig. Nancy Hertz, Kjersti Løken Stavrum og Sylo Tarku deltok i en samtale i forbindelse med lanseringen. I rapporten «Forskerne og offentligheten. Om ytringsfrihet i academia» presenteres det nøkkelfunn fra en ny undersøkelse som for første gang har kartlagt forskernes syn på ytringsfrihet og offentlig deltakelse. Kjersti Thorbjørnsrud, Marte Mangset og Vidar Strømme bidro med presentasjoner, mens Mona Abdel-Fadil, Kikki Flesche Kleiven, Torgeir Kolshus og Tove Lie debatterte med Arnfinn H. Midtbøen som moderator.

I tillegg til hovedprosjektet som ledes av Institutt for samfunnsforskning, inkluderer Fritt Ords monitorprosjekt om status for ytringsfriheten i Norge 2020–2022 to mindre forskningsprosjekter. Det ene er i regi av TSL Analytics ved Tore Slaatta og Hanne M. Okstad. Det bærer tittelen «Kunstnere vurderer ytringsfriheten – 2020» og ble lansert digitalt tidlig i 2021. Rapporten trekker linjene til den forrige undersøkelsen i 2014 i lys av utviklingstrekk på fire felter: litteratur, scenekunst, visuell kunst og film. Etter en innledende presentasjon av Tore Slaatta deltok Gelawesh Waledkhani, Pia Maria Roll og Kjersti Løken Stavrum i en samtale ledet av Jonas Ekeberg. Et annet forskningsprosjekt pågår i regi av Fafo ved Sissel Trygstad og Anne Mette Ødegaard, med ytringsfrihet og varsling som tema. I siste halvdel av

november 2021 kunne vi invitere til et fysisk seminar med tittelen «Ytringsfrihet og varsling – hvor går grensen mellom kritiske ytringer og et varsel?» i Fritt Ords lokaler, hvor Fafos forskere presenterte nye forskningsfunn. Tormod Tingstad, Kjersti Løken Stavrum, Vidar Strømme, Kurt Weltzien og Solfrid Vaage Haukaas bidro under arrangementet.

To eksempler på aktuelle arrangementer

I begynnelsen av november 2021 inviterte Fritt Ord sammen med OsloMet til det første åpne publikumsarrangementet i egne lokaler siden våren 2020: «Hvordan har pandemien påvirket journalisters arbeidsforhold og sikkerhet – og dermed journalistikken?» Kadafi Zaman ledet arrangementet med et panel bestående av journalister og medieforskere fra Norge og utlandet. Marina Urbanikova, Frantz Krüger, Øyvind Brenne og Neena Kapur var blant bidragsyterne. I begynnelsen av desember inviterte Fritt Ord og Antipode Films til Oslo-premiere på den norsk-iranske dokumentarfilmen «Radiograph of a Family» med samtale mellom den iranske regissøren Firouzeh Khosrovani og Mette Cheng Munthe-Kaas på Gimle kino. Filmen handler om hvordan det er å vokse opp mellom tradisjon og modernitet i Iran og i Europa, og den fikk hovedprisen under dokumentarfilmfestivalen IDFA i Amsterdam i 2020. Fritt Ord var den første institusjonen som støttet filmen. Dagen etter filmvisningen på Gimle kino stengte Norge ned igjen.

Oxford-stipend og Reuters Institute

Fritt Ords samarbeid med Reuters Institute for the Study of Journalism i Oxford fortsatte, med det halvårige journaliststipendet «The Fritt Ord Journalism Fellowship – in honour of Preben Munthe». Stipendiat i 2021 var Tor Kjetil Kristoffersen, nyhetsredaktør i Finnmark Dagblad. Fritt Ord samarbeider også med Reuters om deres årlige «Digital News Report», som ble lansert i Uranienborgveien 2 i juni sammen med en egen norsk studie finansiert av Fritt Ord. Forsker Anne Schulz fra Reuters og professor Hallvard Moe fra Universitetet i Bergen presenterte rapportene. Andre del av arrangementet var en presentasjon og diskusjon av 2020-stipendiat Shazia Majids rapport om minoritetskvinnerepresentasjonen i norske medier – «Under-represented and overexposed: Norway has a news problem». En samtale mellom Majid, NRKs nyhetssjef Kyrre Nakkim og kriminolog Nora Mehsen ble ledet av medieforsker Tellef Raabe.

Arbeidsstipend til tegnere

I 2021 utlyste Fritt Ord arbeidsstipend til satiretegnere. 50 tegnere søkte stipend, og ni ble valgt ut til å motta stipend. Utgangspunktet for utlysningen var at satiriske tegninger ikke prioriteres i overgangen fra papir til digital utgave. Det ble arrangert seminar og nettverks-samling. De tegnerne som mot betaling fikk publisert satiriske tegninger i aviser og redaksjoner, fikk utbetalt et ekstrastipend utover den opprinnelige støtten.

Ungdommens ytringsfrihetsråd

Våren 2021 fullførte Ungdommens ytringsfrihetsråd sitt arbeid og kunne med det lansere en rapport som oppsummerte ett års frivillig arbeid. Rådet ble etablert høsten 2020 på initiativ av Norsk PEN og Stiftelsen Fritt Ord. Blant 120 søkere ble 16 ungdommer valgt ut til å være med. Mandatet var å kartlegge og diskutere problemstillinger om ytringsfrihet som angår unge mennesker i Norge i dag.

Jubileumshistorie-verk

Stiftelsen Fritt Ord fyller 50 år i 2024, og på initiativ fra direktøren engasjerte styret sakprosaforfatter og professor Hilde Gunn Slottemo ved Nord Universitet til å skrive boken. Det skjedde etter en offentlig utlysning i 2020 der en rekke aktuelle kandidater meldte seg. Slottemo startet sitt to år lange arbeid frikjøpt av Fritt Ord 1. mars 2021. Hun har kontor i kjelleren i Uranienborgveien 2 under sine arbeidsopphold i Oslo.

Annen utadrettet virksomhet

Enkelte styremedlemmer og særlig administrasjonens leder har også gjennom dette andre koronaåret bidratt i offentligheten på vegne av stiftelsen, og omfanget har i deler av året vært tilnærmet normalt. Flere utenlandske arrangementer enn vanlig har det vært mulig å delta på fordi de er blitt formidlet digitalt. Administrasjonens øvrige utadrettede virksomhet har vært en veksling mellom det fysiske og digitale gjennom året. Direktøren har deltatt i offentligheten gjennom en lang rekke foredrag, medieintervjuer og deltakelse i debatter, seminarer og festivaler. Det er også blitt avholdt en svært lang rekke møter gjennom året med personer og organisasjoner eksternt, om spørsmål knyttet til vår virksomhet (bevilgninger, samarbeid m.m.).

Bevilgninger

Det ble i årets løp behandlet ca. 2860 søknader, hvorav 1320 (46,2 %) ble helt eller delvis imøtekommet. Alle bevilgningene fra 2021 er tilgjengelige på Fritt Ords nettsted, i en database hvor de offentliggjøres løpende i etterkant av hver søknadsrunde.

83 % av de innsendte søknadene inngår i Fritt Ords seks ordinære behandlingsrunder, der det deles ut midler til bl.a. bokprosjekter, seminarer, festivaler, dokumentarfilmer, organisasjoner på ytringsfrihetsfeltet, fotoprojekter, kataloger, teateroppsetninger og utstillinger. Da koronapandemien traff Norge i mars 2020, vedtok Fritt Ords styre å lyse ut inntil kr 40 mill. i ekstrabevilgninger utover den årlige bevilgningsrammen på 3 % av stiftelsens formålskapital. Disse midlene ble brukt opp i 2020. Det ble ikke lyst ut noen ny koronapott i 2021, men stiftelsen har fortsatt å bevilge midler til en lang rekke koronarelaterte prosjekter gjennom hele året.

I 2021 har det vært to spesialutlysninger som til sammen utgjør ca. 17 % av søknadsmassen og 20 % av årets bevilgede midler etter søknad:

Utlysningen Norsk journalistikk, inkludert Den gode kritikken

Høsten 2017 igangsatte Fritt Ord søknadsordningen Norsk journalistikk, der stiftelsen i fire år bevilger inntil 25 millioner kroner årlig til journalistikkprosjekter og kritikkstipender. I 2021 kom det inn 385 journalistikksøknader i denne ordningen, og 235 prosjekter ble i alt tildelt kr 20,4 mill. I Norsk journalistikk inngår også stipendordningen «Den gode kritikken», der det normalt deles ut ti årlige stipender à 200 000 kroner til norske kritikere. I 2021 kom det inn 48 søknader i denne utlysningen, hvorav 11 ble innvilget. Totalt ble det dermed delt ut kr 22,6 mill. i ordningen Norsk journalistikk. I desember 2021 ble det vedtatt å forlenge satsingen Norsk journalistikk i to år, med en ramme på kr 25 mill. i året.

Utlysning av midler til norske folkebibliotek

Våren 2021 lyste Fritt Ord for fjortende gang ut midler til tiltak i norske folkebibliotek. Temaet denne gangen var ytringsfrihet, og det ble lyst ut tilskudd à kr 60 000. Det kom inn 46 søknader, og det ble besluttet å tildele midler til 27 søkere. Til sammen ble det delt ut ca. 1,5 millioner kroner, fordelt på biblioteker over hele landet.

Økonomi

Fritt Ord har samarbeidet med en uavhengig rådgiver, Grieg Investor, om utvikling av strategi og løpende evaluering av porteføljen, og om valg av forvaltere og investeringsprodukter.

STIFTELSEN FRITT ORD

Kapitalforvaltningen ble utført gjennom investeringer i aktivaklassene renter, norske og utenlandske aksjer, private equity-fond, eiendom, hedgefond og pengemarked/bank.

Stiftelsen er egenkapitalfinansiert og har ikke vesentlig gjeld utover de bevilgninger som er gitt til realisering av formålet. Endringen i kontantstrømmen består dermed i å forklare endringen i stiftelsens investeringsportefølje fra 2020. Midlene til realisering av formålet (bevilgninger, priser, egne initiativer mv.) kommer fra avkastningen av stiftelsens kapital. For 2021 var avkastningen positiv (545,5 MNOK) mot MNOK 374,7 for 2020.

Det ble bevilget kr 120,6 mill. til vedtektsbestemte formål. Bevilgningsnivået er lavere enn for 2020, med en reduksjon på kr 34,6 mill. De samlede kostnadene for andre aktiviteter som oppfyller formålet (egne initiativer, samarbeidsprosjekter, arrangementer og drift) utgjorde kr 34,9 mill., og forvaltningskostnadene for investeringsaktiviteter utgjorde kr 2,4 mill. Total formålskapital utgjør ved årets slutt 3,9 mrd. kroner.

Fritt Ord har oppnådd følgende resultat for sine aktivaklasser:

Aktivaklasse	Fordeling	Avkastning Portefølje	Avkastning Ref.indeks
Aksjer	33,9 %	22,02 %	22,94 %
Obligasjoner	28,3 %	-0,32 %	-1,24 %
Eiendom	11,2 %	7,28 %	7,28 %
Hedgefond	8,6 %	20,01 %	20,01 %
Private Equity	13,4 %	12,54 %	12,54 %
Pengemarked/bank	4,6 %	0,68 %	0,10 %
Totalt portefølje	100,0 %	10,83 %	10,14 %

Fordelingen og avkastningen er basert på rapportering av markedsverdier fra forvalter, og er ikke nødvendigvis sammenfallende med bokførte verdier i regnskapet. (Disse tilsvarer ikke nødvendigvis markedsverdi for alle aktivaklasser.) Tabellen viser at i 2021 har stiftelsen hatt overskudd for alle aktivaklasser med unntak av obligasjoner. Stiftelsens formålskapital per 31. desember 2021 utgjorde 3 907 millioner kroner mot 3 520 millioner kroner i 2020. Fritt Ord har utarbeidet en strategi for langsiktig kapitalforvaltning med krav til etikk i de investeringer som stiftelsen foretar. Stiftelsen tilstreber utøvelse av samfunnsansvar i alle ledd av sin virksomhet.

Realavkastning

Overskuddet fra årets investeringsaktiviteter var på 545,5 millioner kroner. I forhold til stiftelsens formålskapital per 01.01. gir dette en avkastning på 15,85 % (2020: 11,57%). Justert for inflasjon (3,5 %) gir dette en realavkastning på 12,35 % for 2021 (2020: 10,27%).

Redegjørelse for årsregnskapet

Det fremlagte årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler, gjeld og finansielle stilling ved årsskiftet, samt av resultat og utvikling av stiftelsens virksomhet gjennom året. Det knytter seg ingen vesentlige usikkerheter til årsregnskapet, og det er heller ingen ekstraordinære forhold som har påvirket regnskapet for 2021. Koronakrisen i 2020–2021 medførte flere uvanlige svingninger i finansporteføljens verdi. Per 31. desember 2021 er porteføljen i NOK høyere enn 31. desember 2020. Oslo Børs hovedindeks endte til slutt året med en oppgang på over 23 prosent. Investorene kunne glede seg over stadige toppnoteringer gjennom 2021. Utsiktene videre er relativt gode, men det knytter seg stor usikkerhet til den økonomiske veksten. Investeringskomité og styre følger situasjonen tett, og den kortsiktige

likviditeten er meget god. Styret er av den oppfatning at forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2021 er satt opp etter denne forutsetningen.

Finansiell risiko

Stiftelsen benytter seg av ulike finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko. Styret skal påse at stiftelsens midler forvaltes i tråd med stiftelsens formål, samt at virksomheten utføres i samsvar med stiftelsens vedtekter og de til enhver tid gjeldende regler. Styret vedtar årlig finansstrategien for det kommende kalenderåret, og denne følges opp i det daglige av en investeringskomité nedsatt av styret. Strategien omfatter langsiktig investeringsprofil, rammer for allokering av aktiva, risiko og etiske retningslinjer. En ekstern forvalter utarbeider månedlig rapporter som viser avkastning, allokering og transaksjoner. Styret behandler rapportene løpende gjennom året.

Fritt Ords finansielle risiko er moderat, og kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Risiko klassifiseres som høy, moderat eller minimal. Forholdet er nærmere omtalt under note 10 i regnskapet.

Økonomiske fremtidsutsikter

Fritt Ord har et mål om en langsiktig realavkastning på 4,5 %. Fritt Ords forventninger til fremtidig avkastning er beregnet ut fra dette forhold. Utdeling til vedtektsfestede formål skal med utgangspunkt i styrets vedtak utgjøre i snitt ca. 3 % av stiftelsens formålskapital per 01.01. Stiftelsens prognose om budsjettert avkastning for året er imidlertid avhengig av utviklingen i finansmarkedet. Avkastningen er beregnet ut fra forutsetningen om at 2022 blir et normalår, men styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold.

Årets aktivitetsoverskudd

Det samlede aktivitetsoverskuddet på kr 387,6 mill. foreslås overført til annen formålskapital.

Styre og administrasjon

Styret

Professor Grete Brochmann er styreleder i Stiftelsen Fritt Ord. Øvrige styremedlemmer er adm. direktør Christian Bjelland, direktør og professor Guri Hjeltnes, førsteamanuensis Anine Kierulf, forfatter og journalist Frank Rossavik, forfatter og utenriksreporter Sigrun Slapgard og direktør Bård Vegar Solhjell, som er styrets nestleder.

I løpet av året ble det avholdt seks styremøter og ett planleggingsseminar. På grunn av koronapandemien ble møtene i februar, mars og april avholdt digitalt, i form av videomøter. Resten av året ble det avholdt fysiske møter. Fritt Ord tilstreber jevn fordeling mellom kjønnene; det var i 2021 4 kvinner og 3 menn i styret. Det er likestilling i stiftelsen med tanke på både ansettelser, lønnsbetingelser og arbeidsoppgaver. Av selskapets 11 ansatte er 6 kvinner og 5 menn. Etter styrets mening er likestillingen godt ivaretatt, og det iverksettes derfor ikke ytterligere tiltak på området.

Forretningsførsel og administrasjon

Knut Olav Åmås er administrerende direktør og Bente Roalsvig nestleder/prosjektdirektør. Ingvild Bjerkholt, Oskar Kvasnes, Elin Bech Lutnæs og Hanne Vorland er seniorrådgivere. Anne-Lise Sognnes er rådgiver og kokk i 80 % stilling for Sameiet Uranienborgveien 2. Per Mejlænder Brynning er kommunikasjonsrådgiver (vikar) og Kjersti Bjørkmo administrasjonsmedarbeider i 50 % stilling. Joakim Lie er prosjektleder og Karsten Korbøl koordinator for

STIFTELSEN FRITT ORD

HIFOs prosjektkonkurranse i historie (20 % stilling). Herkules Forvaltning AS har vært Fritt Ords regnskapsfører, mens Stiansen & Co. AS er stiftelsens revisor.

Styret anser arbeidsmiljøet i stiftelsen som godt. På grunn av koronapandemien har de fleste medarbeiderne i hovedsak sittet på hjemmekontor fra januar og ut august 2021. Utover høsten normaliserte situasjonen seg noe, før det kom en ny nedstenging medio desember. Den uforutsigbare og tidvis fragmenterte arbeidssituasjonen har gjort ledelse og koordinering av arbeid og prosjekter mer krevende, men det ble etablert en god veksling mellom fysiske og digitale møtepunkter – og ekstra fokus fra ledelsen på eventuelt ekstra behov for støtte blant de ansatte. Det har ikke vært skader, ulykker eller påfallende sykefravær. Fraværet totalt utgjør 1,3 % av avtalte dagsverk gjennom kalenderåret. Sykefraværet er ikke arbeidsrelatert.

Stiftelsen arbeider aktivt for å forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, legning, religion eller livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, fremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Fritt Ords virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Oslo, 15. juni 2022

Grete Brochmann
Styrets leder

Bård Vegar Solhjell
Nestleder

Christian Bjelland
Styremedlem

Guri Hjeltnes
Styremedlem

Anine Kierulf
Styremedlem

Frank Rossavik
Styremedlem

Sigrun Slapgard
Styremedlem

Knut Olav Åmås
Adm. direktør